

PROGRAM WYCHOWAWCZY ZESPOŁU SZKÓŁ W PODKOWIE LEŚNEJ

WIZJA I MISJA SZKOŁY

„Potrzeba szczególnej wrażliwości ze strony wszystkich, którzy pracują w szkole, aby stworzyć w niej klimat przyjaznego i otwartego dialogu.(...) Szkoła winna stać się kuźnią cnót społecznych tak bardzo potrzebnych naszemu narodowi”

Jan Paweł II

Nasza szkoła uczy, wychowuje oraz otacza opieką naszych wychowanków. Jest szkołą otwartą, której współtwórcami i gospodarzami są uczniowie, nauczyciele i rodzice. Towarzyszymy i wspieramy naszych uczniów, rozwijamy się wraz z nimi, dzielimy się naszą wiedzą, umiejętnościami i pasjami, uczymy się od siebie nawzajem. Wskazujemy kierunek oraz możliwości dalszego rozwoju,. Uczymy efektywnego, samodzielnego zdobywania wiedzy.

Pomagamy uczniowi:

- ugruntować poczucie własnej wartości,
- poznać jego mocne i słabe strony,
- rozwijać talenty i zdolności,
- kształtować postawy asertywności i empatii,
- dostrzegać walory miejsca, w którym żyją,
- otwierać się na ludzi i przyrodę,
- krytycznie odbierać „informacyjny szum” mass mediów,
- umiejętnie korzystać z ogólnie dostępnych informacji i szeroko rozumianej wiedzy i umiejętności innych.

SZKOŁA WYCHOWUJĄCA

Wychowanie jest nie tylko informowaniem o różnych możliwych zachowaniach tak, by uczeń mógł z nich dowolnie wybierać, ani też przekazywaniem nawet najdoskonalszego systemu nakazów i zakazów, któremu dziecko ma się poddać nawet, gdy nie rozumie ich sensu. Nie jest także urabianiem wychowanka według określonego wzoru i traktowania go jak gliny, z której można ulepić dowolny kształt, lecz wspólnym odkrywaniem wartości wyższych.

Wychowanie jako część procesu dydaktycznego szkoły rozumiemy jako pomoc, towarzyszenie w rozwoju, czyli zbliżanie się do najważniejszych, najpiękniejszych, uniwersalnych ludzkich wartości takich jak: dobro, prawda, piękno, miłość.

Wychowawca i wychowanek zmierzają razem ku tym wartościom. Wychowawca ukazuje je i zachęca do dążenia ku nim. Nie jest to oddziaływanie jednostronne lecz interakcja między równymi podmiotami, choć nie o takich samych kompetencjach i zadaniach.

Uczeń nie jest przedmiotem oddziaływań wychowawczych, lecz jego podmiotem. Każdy kontakt ma znaczenie wychowawcze, a wszelkie działania na rzecz rozwoju młodego człowieka są jednocześnie działaniami na rzecz tego, by to doskonalenie stawało się coraz bardziej samodzielne i świadome, w sposób naturalny przechodzące w samowychowanie.

Uczeń, jak każdy człowiek stale się zmienia, jest „w drodze”, towarzyszenie nauczyciela – wychowawcy jest więc pomocą stopniowo wycofującą się.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Celem wychowania jest wspieranie wychowanka, by stawał się:

- Coraz bardziej dojrzałym (czyli rozwijał samodzielność myślenia, samoświadomość i miłość do innych),
- Coraz bardziej twórczym (w odniesieniu do działania, spędzania wolnego czasu, ale przede wszystkim tworzenia samego siebie),
- Coraz bardziej życzliwym i otwartym wobec świata i ludzi.

Absolwent naszej szkoły to człowiek ciekawy świata, pragnący zgłębiać swoją wiedzę, rozszerzać horyzonty myślowe, talenty i zainteresowania, szukający piękna w sobie i w otoczeniu, umiejący i chcący porozumiewać się z ludźmi, obdarzający ich szacunkiem, zrozumieniem, tolerancją. To człowiek starający się być pożytecznym dla bliskich, społeczeństwa, dla Ojczyzny. Świadomy własnej wartości, ale krytyczny i wymagający przede wszystkim od siebie. Umiejący odnaleźć się w sytuacjach trudnych i stresujących, nie poddający się nałogom. Czerpiący zadowolenie i radość z własnego rozwoju i rozszerzania zakresu własnych możliwości.

Wstęp

- Szkolny program wychowawczy oparty jest na rozporządzeniach MEN z dn. 15. 02. 1999 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz innych dokumentów. Równocześnie uwzględnia on specyfikę danej szkoły i środowiska, a więc aktualne dla nich sprawy i problemy. - W związku z tym może być weryfikowany i udoskonalany w trakcie jego realizacji. Jest ramą, w którą codzienność będzie wpisywać konkretne działania i postawy dyrekcji szkoły, wychowawców, nauczycieli i innych uczestników programu.

- Program wychowawczy szkoły realizowany jest przez wszystkich nauczycieli, ponieważ nie można oddzielić wychowania od dwóch pozostałych zadań nauczyciela, czyli przekazywania wiedzy i kształcenia umiejętności.
- W procesie wychowania dziecka najważniejszą rolę pełnią rodzice, z którymi wychowawca i nauczyciele powinni ściśle współpracować.
- Ważnymi realizatorami tego programu są również: pracownicy administracyjni szkoły, organizacje młodzieżowe na terenie szkoły oraz Kościół i środowisko miejskie.
- Podmiotem programu jest człowiek, czyli dziecko, jego godność i szeroko pojęte dobro.

I Cele i zadania działalności wychowawczych szkoły:

W oparciu o podstawy programowe „Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, winni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

1. Znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
2. Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
3. Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
4. Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolność własną z wolnością innych.
5. Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
6. Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej, w państwie i świecie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowaniu postaw patriotycznych.
7. Przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
8. Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć wspólnotę nauczycieli i uczniów.

Taki dobór celów wychowawczych sugeruje listę wartości, ku którym należy dążyć w wychowaniu. Są to: osoba ucznia, jej wszechstronny rozwój, dociekliwość, ciekawość poznawcza ukierunkowana na dobro, piękno i prawdę, umiejętność uczenia się, samodzielność, wolność i odpowiedzialność, życie celowe i rzetelna praca, życie we wspólnocie, komunikacja międzyludzka, doskonalenie się i stały rozwój połączony z weryfikacją własnych działań i postaw, tolerancja, patriotyzm, uniwersalne wartości wynikające z etyki chrześcijańskiej.

II Treści programowe

Obejmują następujące bloki tematyczne:

1. Kim jestem?

- Uświadomienie sobie własnej wartości i godności wynikającej z naszego człowieczeństwa.
- Potrzeba poznania samego siebie (mocnych i słabych stron).
- Akceptacja siebie w tym własnej płciowości.
- Próby obiektywnej oceny własnych zachowań, bycia w zgodzie z własnym sumieniem.
- Odporność na negatywny wpływ patologicznych zjawisk społecznych i środków masowego przekazu.
- Kształcenie woli.
- Umiejętność dokonywania wyborów.
- Rozwijanie talentów w jak najpełniejszym zakresie osobowości i zainteresowań,
- Rozwijanie uwagi, pamięci, koncentracji.

2. Jestem członkiem rodziny.

- Refleksja nad rolą rodziny w życiu człowieka.
- Określanie swojej roli w rodzinie.
- Współtworzenie dobrej atmosfery w domu.
- Kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych członków rodziny.
- Potrzeba szacunku dla osób starszych.
- **Budowanie więzi między pokoleniami.**
- Odpowiedzialność i dbanie o wspólne dobro.
- Dawanie, przyjmowanie, wdzięczność.
- Skuteczne komunikowanie się pomiędzy członkami rodziny.
- Kultywowanie tradycji rodzinnych.

3. Jestem zdrowym człowiekiem.

- **Zachęcanie do aktywności fizycznej, rozwijanie idei sportu jako sposobu na spędzanie czasu.**
- Uświadamianie zagrożeń wynikających z przyjmowania substancji psychoaktywnych.
- **Zapobieganie uzależnieniom i walka z nałogami.**
- Poznawanie budowy własnego ciała.
- Dbanie o higienę osobistą.
- **Zdrowe odżywianie się.**
- Umiejętne kierowanie własnymi uczuciami.
- Radzenie sobie ze stresem.
- Uświadamianie zagrożeń ze strony sekt.
- Dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych.

4. Jestem mieszkańcem mojego miasta.

- Poznawanie historii, ciekawostek geograficznych i przyrodniczych, zabytków architektonicznych naszego miasta.

- Zaznajamianie się z tradycjami podkowieńskimi, z zasłużonymi dla naszego miasta ludźmi.

- Współpraca z Urzędem Miasta, z Kościołem i placówkami kulturalnymi (MOK, Muzeum

im. A. i J. Iwaszkiewiczów, Biblioteka Miejska im. P. Gojawiczyńskiej). Caritas, Ośrodek Uchodźców, PKPS,

- Dbłość o estetykę i czystość mojego miasta.

- Szacunek dla rezerwatów przyrody, życie w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym i społecznym.

5. Jestem Polakiem i Europejczykiem.

- Utrwalanie uczuć patriotycznych przez poznawanie historii naszego kraju, cześć dla bohaterów narodowych, świętowanie ważnych rocznic.

- Uczenie się szacunku dla symboli narodowych, miejsc męczeństwa, cmentarzy...

- Poznawanie bogactwa kultury i dziedzictwa narodowego poprzez uczestniczenie w lekcjach muzealnych, wycieczkach, życiu kulturalnym kraju, korzystanie ze środków audiowizualnych.

- Kształcenie odpowiedzialności za ochronę środowiska.

- Rozwijanie świadomości przynależności do kultury europejskiej.

- Zwrócenie uwagi na potrzebę nauki języków obcych.

- Rozwijanie w dziecku jego tożsamości kulturowej, języka i wartości narodowych kraju, w którym dziecko mieszka lub z którego pochodzi,

- Przygotowanie dziecka do odpowiedzialnego życia w wolnym społeczeństwie, w duchu zrozumienia, pokoju, tolerancji, równości, przyjaźni między narodami i różnymi religiami.

6. Jestem uczniem mojej szkoły.

- Poznawanie praw i obowiązków ucznia.

- Zachęcanie do odnoszenia sukcesów w szkole.

- Rozwijanie aktywności i kreatywności uczniów.

- Kultywowanie tradycji szkolnych (organizowanie okazjonalnych uroczystości szkolnych z udziałem nauczycieli emerytowanych).

- Kształtowanie postawy współpracy i innymi.

- Wdrażanie zasad demokracji.

- Uczenie szacunku dla rodziców, nauczycieli i innych dorosłych, z którymi dziecko ma do czynienia.

- Uwrażliwianie na potrzeby innych, rolę przyjaźni w życiu szkolnym i poza nim.

- Uczenie się tolerancji i szacunku dla kolegów o innych poglądach, zainteresowaniach, religii.

- Przestrzeganie zasad dotyczących kulturalnej dyskusji i innych ustalonych np. w kontrakcie klasowym.

- Uświadamianie odpowiedzialności za mienie szkoły, jej estetyczny wygląd.

III. Metody i sposoby realizacji treści programowych.

1. Szeroko rozumiane kontakty osobowe uczniów z realizatorami programu, czyli wychowywanie przez bycie wzorcem.
2. Dyskusje w ramach godzin wychowawczych i innych lekcji wymagające zajęcia określonego stanowiska, wymiany doświadczeń...
3. Zajęcia warsztatowe, w czasie których wychowawca proponuje uczniom rozwiązanie jakiegoś realnego problemu, ocenianie postaw moralnych.
4. W czasie rzeczywistych sytuacji problemowych ucznia i wspólnym zastanawianiu się nad ich rozwiązaniem.
5. W konkretnym działaniu np. podczas realizacji akcji organizowanych np. przez klasę, samorząd, szkołę.(np. Otoczenie opieką dzieci uchodźców, Domy Dziecka, Schroniska dla zwierząt, akcje: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Sprzątanie Świata, itd.)
6. Czynny udział w życiu szkoły, środowiska, wycieczki poznawcze, uczestnictwo w życiu kulturalnym.

IV. Szczegółowe ujęcie treści wychowawczych w formie załączników znajduje się w:

- planach pracy wychowawców klasowych,
- programach nauczania. poszczególnych przedmiotów,
- planie pracy samorządu szkolnego,
- planie pracy pedagoga szkolnego,
- programie pracy świetlicy szkolnej,
- planach pracy kół zainteresowań,
- planach pracy ścieżek edukacyjnych,
- planie pracy biblioteki szkolnej.
- programie wychowawczym ZHP
- programie działań charytatywnych i ekologicznych Klubu Św. Franciszka „Franklub”
- harmonogram imprez i apeli szkolnych